

Animasyonun Eğitimde Kullanımı ve Değerleri Aktarmadaki Rolü

The Use Of Animation In Education And Its Role In Transferring Values

Birsen ÇEKEN*
Emrullah ŞEN**

Öz

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması, bilgiye ulaşmamızda köklü değişiklikler yaratmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin beraberinde yer alan multimedya (çoklu ortam) öğeleri, gün geçtikçe geleneksel basılı kitapların bir adım önüne geçerek kullanıcılar tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Multimedya öğeleri arasında günümüze değin popülerliğine koruyan animasyon, karelerin art arda gelmesiyle statik bir öğenin hareket ettirildiği bir sanat türüdür. Bu türün kendine özgü bir üretim sürecinin ve önceliğinin olduğunu söylemek mümkündür. Animasyonun muhtemel en büyük gücü birden çok kitleye hitap etme potansiyeline sahip olmasıdır. Animasyonda kullanılan stil ve tekniklerin geniş yelpazesi göz önüne alındığında yalnızca çocukları eğlendirmekle kalmamakta aynı zamanda her türden kavramı; belli bir gerçeği veya değeri, genç ya da yaşlı olmak üzere çok sayıda izleyiciyle buluşturmaktadır. Hâl böyle olunca, karmaşık bilgileri veya süreçleri, kimliğimizi şekillendiren değerleri de basit ve eğlenceli bir şekilde açıklamak ve göstermek için ilgi odağı oluşturabilmektedir. Bu da onu günümüz toplumunda değerler eğitimi için önemli bir araç hâline getirmektedir. Zira, animasyon, toplumsal değerlere de nüfuz eder, onları sağlam bir temele sahip oturtur ve kolay sindirilebilir hâle getirir ve böylece

* Prof., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye, birsen.ceken@hbv.edu.tr,
Orcid No: 0000-0001-8112-992X

** Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye, sen.emrullah@hbv.edu.tr,
Orcid No: 0000-0003-4685-5226

görüntüleyenlere değerler hakkında farkındalık sağlar, zihinde yer eder; bu sayede animasyonu bir aktarım aracı olarak gelecek nesiller için değer aşılama kapasitesine sahip birer ilham ve motivasyon kaynağı olabileceğini görmek mümkün olur. Bu araştırma, animasyon sanatına hem çocuklar hem de yetişkinler müfredatında çoğu kez göz ardı edilen bir açıdan bakmayı amaçlamaktadır. Bu araştırma kapsamında animasyonun eğitimde kullanımı ve değerleri aktarmadaki rolü üzerine literatür taraması yapılmış olup, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın 100.yılına özel olarak hazırlanan animasyon filmi, tasarım ve değerlerin aktarımı açısından incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Animasyon, Toplumsal Değerler, Kültür Aktarımı, Çizgi Film, Kültür, Dijital Animasyon

Abstract

Today, the spread of information and communication technologies has created radical changes in our access to information. Multimedia (multimedia) elements that accompany information and communication technologies are increasingly used by users one step ahead of traditional printed books. Animation, which has maintained its popularity among multimedia elements until today, is a type of art in which a static element is moved by the succession of frames. It is possible to say that this species has its own specific production process and priority. Probably the greatest strength of animation is that it has the potential to appeal to multiple audiences. Given the wide range of styles and techniques used in animation, it not only entertains children, but also incorporates concepts of all kinds; it brings a certain truth or value to a large number of viewers, young or old. As such, complex information or processes can be the center of attention to explain and illustrate the values that shape our identity in a simple and entertaining way. This makes it an important tool for values education in today's society. Because animation also permeates social values, establishes them with a solid foundation and makes them easily digestible, and thus provides awareness of values to the viewers, it is embedded in the mind; In this way, it is possible to see that animation, as a means of transmission, can be a source of inspiration and motivation with the capacity to instill value for future generations. This research aims to look at the art of animation from an angle that is often overlooked in both children's and adults' curricula. Within the scope of this research, a literature review was conducted on the use of animation in education and its role in conveying values, and the animated film prepared specifically for the 100th anniversary of August 30, Victory Day was examined in terms of design and the transfer of values.

Keywords: Animation, Social Values, Culture Transfer, Cartoon, Culture, Digital Animation

1. Giriş

Modern dünyada, teknoloji hızla gelişmekte ve buna nazaran teknoloji kullanımı da büyük ölçüde artmaktadır. Bu durum, teknolojiden bağımsız bir varoluş kavramını giderek daha çetin ve hatta akıl almaz hale getirmektedir. Dolayısıyla, gün geçtikçe, teknolojisiz bir hayatı idame ettirmek ve hatta hayal etmek dahi zorlaşmaktadır. Neticede, toplum ve teknoloji birbiri ile ilişkili ve ortak bir etkiye sahiptir. Bu husus, insan hayatlarını etkilemekte; öğrenme-öğretme süreçlerini, çeşitli düşünme ve iletişim biçimlerini de doğru orantıda değiştirmektedir. Nitekim, “İnsanların bilgiye ulaşmak için yüzyıllar boyunca kullandığı en önemli araç hiç şüphesiz ki kitaplardır” (Sakman 2020: 117). Multimedya (çoklu ortam) öğrenme araçlarının yükselişiyle ve internetin yaygınlaşmasıyla birlikte, insanlar artık çeşitli kaynaklardan çok miktarda bilgiye herhangi bir zamanda ve yerde erişebilmektedir. Bu dönüşüm sadece bilgiye erişme şeklinizi değiştirmekle kalmadı, aynı zamanda öğrenme ve öğretme şeklinizi de değiştirdiği ifade edilebilir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin beraberinde yer alan multimedya (çoklu ortam) öğrenme araçları, teknikleri ve biçimleri; günümüzde, geleneksel basılı kitapların bir adım önüne geçerek bilgiye ulaşmamızda köklü değişiklik yaratmış ve eğitim sektörüne de dahil olmuşlardır. Bu husus, teknoloji ve görsel medya gelişimleri ile dolu bir dünyada büyüyen öğrencilerin değişen ihtiyaç ve tercihlerine bir yanittir. Öğrencilerin öğrenme tercihleri ve yöntemleri daha çeşitli hâle geldikçe ve geliştikçe, eğitimciler onları meşgul etmek ve onların öğrenme deneyimlerini geliştirmek için alternatif yöntemler araştırmakta ve eğitimcilerin yolları çoklu ortam öğrenme araçları ile kesişmektedir. Zira, öğrenciler, genellikle geleneksel okuma yöntemini ilgi çekici bulmazlar. “Bu nedenle eğitim ve öğretim süreçlerinde yalnızca metin ve görsellerden oluşan geleneksel kitapların yerine; hiper metin, video, ses, çizgi film ve animasyon, üç boyutlu nesnelere ve artırılmış gerçeklik gibi çoklu ortam öğeleriyle oluşturulan öğrenme materyalleri sıklıkla tercih edilmeye başlanmıştır” (Sakman 2020: 117). Görsel ve işitsel öğrenmeye artan vurguyla, eğitimciler artık multimedya öğelerinin öğrencilerin karmaşık kavramları anlamalarını ve akılda tutmalarını geliştirmedeki gücünü fark etmektedir. Öğrenmenin temel bileşeni; öğrenme sistemlerini, kavramlarını ve araçlarını anlamada çok büyük bir faktördür. Bir görüntü, bilgi yığını içeren sayfalar dolusu metinlerden daha güçlü bir anlatıcı olabilir; daha kolay bir şekilde ve daha uzun süre kişilerin zihninde kalabilir. Multimedya öğrenme materyalleri arasında; stil ve tekniklerin geniş yelpazesi göz önüne alındığında, diğer araçlara nazaran daha büyük bir potansiyele sahip olan animasyondan söz etmek uygun olacaktır. Animasyon, özellikle karmaşık veya soyut kavramların açıklanmasında kullanışlıdır, bunların anlaşılmasını ve akılda tutulmasını kolaylaştırır. Animasyon, her türden kavramı; belli bir gerçeği veya değeri anlamlı görüntülerle eşleştirmeyi mümkün kılar, konuları destekleyici rol oynar, optimize eder ve bilişsel işlevi geliştirir. Hızlı ve eğlenceli bir öğrenme yöntemi sunar. Animasyon, Türkçede sözlük karşılığı “canlandırma” olarak ifade edilmektedir. Animasyon, karelerin art arda gelmesiyle statik bir öğenin hareket ettirildiği ya da cansız nesnelere hayat veren bir sanat formudur. Bunu biraz daha açıklayacak olursak, görüntülerin arka arkaya gelmesiyle cansız nesnenin kendi kendine hareket ettiği optik yanılsamasını yaratır. Bu yanılsamanın büyüğü, bir bakıma insan gözünün kusurlu olmasından kaynaklanır. Nitekim insan gözü; hızlıca hareket eden görüntüleri hemen silemez, onları üst üste bindirir ve bunun sonucunda hareket hissine kapılır. Animasyon, bir bakıma, gerçek dünyadaki hareketleri taklit eder. Zira

animasyonun öncülerinden William Norman McLaren; animasyon sanatını, “hareket eden çizimlerin değil, çizilenlerin hareketi sanatı olarak tanımlamıştır” (Şenler 2005: 100). Bu hareketin niteliği; sürece adanan sabır, beceri ve yaratıcılığa dayanarak çaba ve özveriye bağlıdır. Herhangi bir durgun görsele hareket kazandırma olanağı tanıyan bu sanat, beceri ve yaratıcılığa dayanarak disiplinli bir çalışmayı gerektirir. Animasyon sanatının misyonu, animatörlük mesleğinin temel dayanağını oluşturmaktadır. Animatör, görsel nüansa dikkat düzeyi sağlayan optimal bir sanatsal beceriye, sınırsız yaratıcılığa ve yenilikçi hayal gücüne sahip olmalıdır. Neticede bu sanat, kısıtlamaların, katı ve hızlı kuralların olmadığı bir alandır. Animasyon, birçok adımın olduğu ya da sürecin hareket içerdiği her durumda kullanmak için ideal bir araçtır. Animasyonun muhtemel en büyük avantajlarından biri; soyut fikirleri, belli bir gerçeği veya değerleri, uygulanması çok daha zor olan ayrıntıları hareket (görsel) olarak kolayca yakalayabilmektir. Zira birçok duyu sürekli olarak işin içindedir. Bu yüzden, hikâye anlatma olanakları sonsuz ve bilgi iletmenin, toplumsal değerler ve inançlar hakkında daha derin bir anlayış ve yansıma sağlamanın etkili bir yoludur.

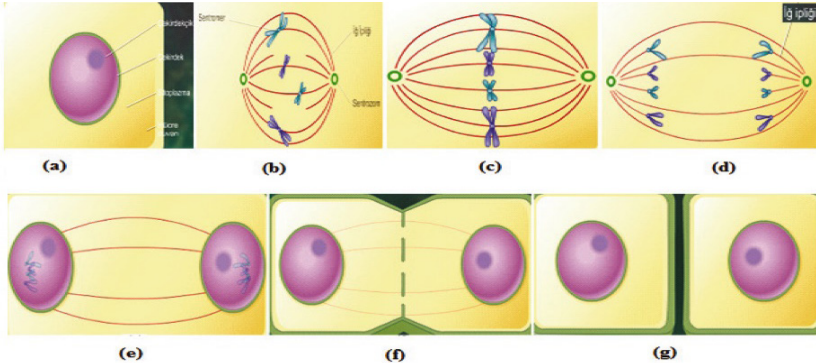
Her şeyin hızla tüketildiği şu zamanlarda bizi biz yapan değerlerin derinliklerinden nasihat almak gerekir. Değerler, insanın yaratıcılığının kaynağı olan hayal gücünü besler ve toplumlara özünü hatırlatır. “Her toplum var olabilmek için değerlere gereksinim duyar ve değerler toplumsal kültürü özgünleştirerek diğer kültürlerden ayırt eder, yani “biz” ve “onlar” ayrımını hem oluşturur hem de bunun süreklilik kazanmasını sağlar” (Yapıcı, Kutlu ve Bilican 2012: 42). Değerler, toplumların somut olmayan yönlerini ifade eden bir terimdir. Değerler, insanlara zihinsel huzur verir; kültürel inançların nesiller boyunca öğretilmesinde, bağlılıkların pekiştirilmesinde ve aktarılmasında kilit bir rol oynar. Kültüre değer veren bir toplumda adalet duygusu ve kendisinden başkalarını da düşünen bir birey yetişir. Zira, Türk kültüründe adalet, doğruluk, misafirperverlik, gelenek ve örf adetlere bağlılık, merhamet, şefkat, sabır, kanaatkarlık, itidal ve tutumluluk, aile birliğine önem verme, mertlik, toprağa bağlılık, hürmetkar, eşitlik, tevazu, sadakat, namus ve şeref, bağımsızlık, kahramanlık ve yurtseverlik öne çıkan değerler arasındadır. “Kimliğimizi oluşturan bu değerlerin zenginliği bir övünç noktası olsa da kültürel mirasın geleceğe taşınarak kalıcılığı sağlanmadan övünç içinde olmanın da pek fazla anlamı kalmayacaktır” (Gülden 2015: 738). Kültüre değer veren bir toplum inşa etmek için geleceğin kültürünü taşıyacak nesillerde zengin duyarlılıklar, çevresel farkındalıklar ve kültüre değer veren bir yürek yetiştirmek elzemdir. Diğer bir deyişle, kültür yönelimli bir toplum yaratmak için, gelecek nesilleri kültürel mirasları konusunda artan bir farkındalık ve takdirle ve ayrıca güçlü bir çevresel sorumluluk duygusuyla yetiştirmek zorunludur. Benzer şekilde, insanlığın temel gelişimi için bilim ve teknolojinin beraberinde yer alan dijitalleşmenin ve medyanın toplumlara dayattığı kültürel bakış açısı göz ardı edilmemesi gerekir. Dijitalleşmenin ve medyanın kültürel değerler üzerindeki etkisinin farkındalığı, bireylerin kültürel miraslarını gelecek nesiller için korumanın önemini anlamalarına yardımcı olabilir. Son yıllarda dijitalleşme ve medyanın da etkisiyle ön plana çıkan kutuplaşma; toplumun tüm alanlarında, insanların günlük yaşamlarında, toplumların kültür ve değer algısı üzerinde derin bir etkiye sahiptir. Bu etki, kültürel değerlerin hızlı bir şekilde yayılmasını sağlarken, aynı zamanda kültürün kitleler tarafından tüketilme ve algılanma biçimlerinde de değişiklikler meydana getirmektedir. “Günümüz toplumlarında bireyler medyanın yoğun etkisine, deyim yerindeyse saldırısına maruz kalmaktadır”

(Okuyucu 2012: 19). Bu durum, kültürel tüketim kalıplarındaki değişikliklerden toplumların kendilerini algılamak ve ifade etme biçimlerine kadar çok yönlü olabilir ve kültürel değerlerin homojenleşmesine ve daha az önemsenmesine de yol açabilir. Dijitalleşmenin sosyo-kültürel sonuçları, toplumların özünden yabancılaşmasını hızlandırmakla birlikte daha da derinleştirebilir ve aynı zamanda toplumların kültürel kimliklerini ve sosyal yapılarını da büyük oranda değiştirebilir. “Kültür önceden birçok alt-kültürü içinde barındıran bir çeşitliliğe sahipken, günümüzde standart ve seri üretim gibi sanayinin doğasına uygun bir duruma getirilmiştir” (Okuyucu 2012: 19). Teknolojinin hayatımızı giderek daha fazla ele geçirdiği ve her birimizi sanal kölelere dönüştürdüğü gerçeğini göz ardı ettiğimizde, bunun çok feci sonuçları olduğu açıktır. Bu durumu, toplumun lehine çevirme noktasında; ilgi çekiciliğinin bir sonucu olarak, teknolojik unsurlar, eğitim ve değerler sistemlerimize uygun şekilde dahil edildiklerinde, amaçlanan hedeflerin çoğunun daha kolay gerçekleştirilmesini de sağlayacağı anlamına gelmektedir (Gülten 2015). Bu teknolojik unsurların eğitim ve değerler sistemlerimize entegrasyonu sağlandığında, amaçlanan doğrultuda ilerlenebilmekte; daha verimli ve etkili sonuçlara ulaşılabilir. Bu entegrasyon, günümüz dünyasında, değerlerimizin şekillenmesinde önemli bir rol oynamakla birlikte kültürel değerlerin aktarılması ve daha olumlu bir geleceğin şekillenmesi için yeni olanaklar sunmaktadır. Konuya bu çerçeveden bakıldığında; “Kültür aktarımı ve kültürün güncellenmesi görevini geçmişte destanlar, halk hikâyeleri ve masallar gerçekleştirirken bu görevleri günümüzde canlandırma sanatı yerine getirmektedir” (Türkaya ve Tunç 2018: 53). Animasyon (canlandırma sanatı), izleyicinin hayal gücünü görsel anlatım yoluyla yakalama yeteneğiyle modern çağda kültürel aktarım için etkili bir araç haline gelmektedir. Pei Yan’a göre: “Animasyon film, etnik kültürü aşan ve kültürel değerlerin aktarılmasını sağlayan bir tür medya aracıdır” (Yan 2021: 185). Bünyesinde hareket barındıran bu aracın, soyut kavramları somutlaştırarak bir topluma değer katan, onu diğerlerinden ayıran, küresel ölçekte statüsünü belirleyen toplumsal değerlerin aktarılmasında ve tanıtılmasında bir anlatım tekniği olarak görev üstlenmesi, toplumlar için bir nevi güç ve fırsat niteliğindedir. Animasyon (canlandırma) sanatı, ulusal bir imaj üzerinde büyük bir etkiye sahip, yani ülkenin ulusal kültürünü ve uluslararası imajını güçlendirmesine ve genişletmesine önemli bir katkı sağlamaktadır (Liu ve Liu 2017). Bu sanat, ulusal kültürü ve değerleri tanıtmak için önemli bir araç olarak görülmekte ve birçok başarılı animasyon stüdyosu, dünya çapındaki izleyicileri büyüleyen modern şaheserler yaratmak için geleneksel hikâye anlatma tekniklerini kullanmaktadır. “Özellikle dünyanın önde gelen animasyon stüdyoları; Walt Disney, Studio Ghibli gibi şirketler geleneksel anlatı türlerinin klasikleşmiş unsurlarını animasyon senaryolarında yeniden kullanmak ve tekrar etme yoluyla güncellemektedirler” (Türkaya ve Tunç 2018: 54). Bu animasyon yapımlarının küresel popüleritesi, hikâyelerinin ve temalarının farklı geçmişlere ve kültürlere sahip insanlar tarafından beğenilmesini ve anlaşılmasını sağlamaktadır. Kreatif bir tema evrensel değerlere dönüştürüldüğünde, kültürel sınıрын bulanıklaşmasına ve artık tek bir kültür değil, küresel bir kültürün parçası haline gelmektedir (Yan 2021). Yabancı kültürlerle ait animasyon içerikleri, üreticilerinin kültürel değerlerini ve ürettikleri (sosyal, politik ve ekonomik) koşulları yansıtmaktadır. “Küresel güçler kendi değerlerini yayarken karşılaştıkları yerel ve geleneksel değerleri dönüştürmek için kendi değerlerini modern ve evrensel olarak sunarlar” (Okuyucu 2012: 81). Bu nedenle, yerel kültürel değerleri animasyon

içeriğine dahil etmek, kültürel homojenleşmeye direnmenin ve kültürel çeşitliliği küresel ölçekte teşvik etmenin bir aracı olarak hizmet edebilir. Nitekim Türk kültürüne ait toplumsal değerlerin animasyon içeriklerine belirli periyotlarla entegre edilmesi; hem gençlerin geleneksel ve ulusal kültürlerine özgü bir liderlik modeli oluşturacak ve ulusal imaj üzerinde anlatımsal boyutta çeşitlilik sağlayacak hem de bu topraklara ait hususi vurgulara küçük dokunuşlar, uluslararası çapta tanınmasına büyük yararlar sağlayacaktır.

1.1. Animasyonun Eğitimde Kullanımı

Kara tahtalardan etkileşimli beyaz tahtalara, sınıflardan internet mecrasının sunduğu sanal eğitim kurslarına değin eğitim sistemi, hızla değişim ve gelişim göstermektedir. Yıllar içinde öğretim yöntemleri ve teknikleri geliştikçe, eğitimde teknoloji kullanımı da giderek yaygınlaşmaktadır. Pek çok eğitmen, farklı öğrenme yöntemlerini benimsemiş olsa da hâlâ tereddüt etse de bunun sonucunda önemli kazanımlar ve çıkarımlar sağlayabilmektedir. Teknoloji, öğrencilerin ilgisini çekme ve onlara ilham verme yolunda yeni fırsatlar yaratmakta ve öğrencilerin öğrenme deneyimini geliştirmek için kullanılacak yenilikçi araçları hizmete sunmaktadır. Bu yenilikçi araçlar arasında yerini alan ve iç yapısında görüntü, metin, grafik, ses ve hareket barındıran animasyon, monotonluğu kırarak eğlendirirken öğretme potansiyeline sahiptir. Animasyonlar, görsel yardımcıları kullanarak öğrencilerin soyut veya karmaşık fikirleri metnin tek başına yapamayacağı şekilde görselleştirmelerine yardımcı olmaktadır. Animasyon, temel kavramları geleneksel ders kitaplarından ya da çalışma sayfalarından çok daha net bir şekilde açıklayabilir ve zihnin kavramasının zor olacağı soyut ve somut konuları da basitleştirebilir. Bununla birlikte belirli konuları kendi hızlarında derinlemesine incelemelerine ve gözden geçirmelerine çok daha esnek, yaratıcı, işbirlikçi ve verimli yaklaşımlar sağlayabilir. Buna ilişkin, öğrencilere mitoz hücre bölünmesinin evrelerini kavratmak amacıyla hazırlanılan bir animasyon, Resim 1’de görülmektedir. Animasyon, öğrencilerin mikroskobik düzeyde neler olup bittiğini anlamamalarını, analiz etmelerini ve çıkarım sağlamalarını kolaylaştırmaktadır. Böylece, öğrencilerin çıplak gözle göremeyecekleri eylemleri aktarabilmekte ve öğrencilerin başarı sağlamaları için akılcı düşünme anlayışlarını geliştirmelerine olanak sağlamaktadır. Neticede, öğrencinin nitelikli, planlı ve disiplinli öğrenmeye devam etmesi için teşvikler yaratmaktadır.

Resim 1. Mitoz Hücre Bölünme Evrelerini Anlatan Bir Animasyon (Daşdemir ve Doymuş 2016: 37)

Çoklu ortam ya da multimedya üzerinden öğrenme-öğretme kuramı kapsamında özgün araştırmalarda bulunan ve alanına büyük ölçüde katkılar sağlayan Mayer'in, bilgiyi özümsemede etkili bir öğrenme ortamı inşa etmek üzerine yıllar süren çabaları ve yol gösterici ilkeleri; insan zihninin çalışma biçimiyle tutarlılık gösterecek şekilde tasarlanan grafik ve animasyonlar, kelimelerin gücünü arttırmasıyla birlikte etkili bir öğrenme ve öğretmede önemli bir ölçüde fayda sağlayacağını göstermektedir. Mayer'e (2001) göre; İnsanlar sözcüklerden ve grafiklerden, sadece sözcüklerden öğrendiklerine nazaran daha iyi öğrenirler. Mayer'in, bilimsel verilerle desteklediği ve Türkçeye tercüme edilmesi bir o kadar da kolay olmayan bu ifadesi; hemen hemen tüm bilimsel kaynaklarında kimi zaman bir tanım cümlesi, kimi zamanda bir giriş cümlesi olarak karşımıza çıkmaktadır. "Örneğin, bir bisiklet lastiği pompasının çalıştığını gösteren bir canlandırmayı izlerken aynı zamanda konuyla ilgili açıklamaları dinleyen öğrenciler, yalnızca aynı anlatımı dinleyen öğrencilere oranla problem çözme ve transfer sorularına % 50 daha fazla yararlı çözümler üretmişlerdir" (Mayer ve Anderson 1991) (Aktaran: Aldağ ve Sezgin 2003: 123). Yani, kişiler, yalnız metinlerden ziyade hem sözlü anlatım vurgusu içeren kelimelerden hem de bilgi akışı sağlayan grafik ve animasyonlardan daha iyi ve derinlemesine öğrenmektedir. Buradaki teori, zaten sözlü bir anlatımınız ve grafikleriniz varsa, içeriği destekleyen metnin lüzumsuz bilgi ve aşırı yüklenmiş bilişsel bir yük olduğu ile açıklanabilir. Gözleri metinde olan bir kişinin aynı zaman aralığında içerikte yer alan diğer öğeleri (resim, şekil, fotoğraf, tablo, çizim, hareketli görüntü vb.) görmeleri güçsüzleşeceğinden, öğrenmeyi olumsuz yönde etkileyeceği anlaşılmaktadır. Bu durum, eğitsel içerikte hiçbir şekilde metin kullanılmaması gerektiği anlamına gelmemekte; animasyonun özellikle sözlü açıklamaları tamamlamak için kullanıldığında yararlı olabileceğine çünkü bilgileri daha akılda kalıcı hâle getirmeye ve akılda tutmayı arttırmaya yardımcı olabileceğine işaret etmektedir. Bu koşullar altında; eğitsel amaçlı animasyon içeriklerinde grafikleri destekleyen terimlerin, kamusal (resmi) bir üsluptan ziyade sohbet tarzında bir sözlü anlatım ile işlendiğinde kişilerin öğrenmesini büyük ölçüde kolaylaştıracağı ve konuları ilginç ve heyecan verici hâle getirmelerine yardımcı olacağı muhtemeldir. Bununla birlikte, tüm animasyonların eşit derecede etkili olmadığını ve animasyon tasarımının bir öğretim aracı olarak etkinliği üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceğini de belirtmekte büyük fayda vardır. "En önemli öğrenme yolu olarak görme, görsel düzenlemelerin aktardığı bilginin doğruluğunun hassasiyetini beraberinde getirir. Oluşturulan görsel düzenlemeler sanatçının kişiliği tarafından belirlenecektir. Bu yapının doğruluğu ve etkinliği sanatçıya bağlıdır" (Arıkan 2001: 51).

Ayrıca, bilgisayar tabanlı öğretimde kullanılan animasyonlara kişiselleştirilmiş bir boyut katmak ve izleyicinin kendisini daha yakın hissetmesini sağlamak için, bir hikâye örgüsünü içeriğe dahil etmenin olumlu bir yaklaşım sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, Resim 2 örneği verilmiştir.

Resim 2. “Okul Kuralları” Adlı Animasyondan Bir Görüntü (AnimaTurk Tv 2019a)

Okul, öğrenciler için önemli bir alandır. Bu alanda kendisine saygı duyan bir öğrenci, sınıf arkadaşlarına ve çevresine de saygı gösterme eğiliminde olacaktır. Okulda uygun davranışlar sergileme konusundaki farkındalığın artırılması ve öğrencilerin okul kurallarını daha iyi anlamalarına, bunları uygulamalarına yardımcı olmak için ÇBİ (Çayeli Bakır İşletmeleri) tarafından desteklenen eğitici, öğretici ve bilgilendirici bir animasyon hazırlanmıştır (Resim 2). Bu animasyon, öğrencilerin okul kurallarının detaylarına hâkim olmalarını sağlamakta ve öğrencileri doğrudan ilgilendiren okul normlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktadır.

1.2. Animasyonun Değerleri Aktarmadaki Rolü

Hüseyin Nihâl Atsız'ın vurguladığı gibi: “Bir millete geçmişini unutturmak onu yok etmenin ilk şartıdır” (Atsız 1971: 3). Bir milletin ayak bastığı topraklarda kök salan, milleti millet yapan unsurların sürdürülebilirliğine ayna tutan görsel kompozisyonların (çizgilerin) hareket kazanması, o unsurları bütünüyle yaşamamıza, muhakeme etmemize, tarihsel geçmişin insan ile özdeşleştirilmesine olanak sağlamakta ve toplumun sinerjisini ve bağlılığını artırmaktadır. Öyle ki, toplumların tarihi derinliklerinden gelen millî, manevî ve zengin kültürel değerleri, gelenek ve görenekleri konu edinen animasyon anlatıları, toplumu ortak bir amaç doğrultusunda bilinçlendirmede, toplum seferberliğine kıymetli bir farkındalık yaratmada önemli bir katkı sağladığı aşikârdır.

Bir toplumun tarihi ve yine o toplumda önemli bir yere sahip olan tarihî şahsiyetler, o toplumun kim olduğunun, nereden geldiğinin işaretidir; toplumun kimliğine, kökenlerine ve gelecekteki potansiyel yörüngelerine ilişkin değerli içgörüler sağlamakta ve toplumun mevcut durumunu ve yönünü doğru idrak edebilmemize yardımcı olmaktadır. Bu yaklaşımla oluşturulan animasyon içerikleri, bir zamanlar durağan ve cansız olan siyah beyaz fotoğraflara renk, ses ve hareket enjekte ederek, tarihin tozlu sayfalarında derin bir yolculuk yapılmasına, tarihi arşivlerin derinlemesine keşfedilmesine,

fikirlerin, kavramların, düşüncelerin ve sahnelerin canlandırılmasına olanak tanımaktadır. Böylece animasyon, tarihsel ilginin azlığıyla başa çıkmak ve bir toplumun tarihsel mirasının köklü ulusal değerlerine erişmek için değerli bir araç hâline gelmektedir (Resim 3).

AnimaTürk Animasyon şirketinin yapıcılığını üstlendiği, tarih danışmalığını Sinan Meydan'ın yaptığı hatta dünyanın ilk Atatürk animasyon filmi özelliği taşıyan “Atatürk, Bir Ulusun Kurtarıcısı” animasyon filmi; hem Atatürk'ün ilkeleri, düşünceleri ve ideolojileri hakkında fikir sahibi olmamızı hem de Millî Mücadele, Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş aşamasındaki dönemini idrak ve muhakeme etmemiz açısından hem ülkemiz hem de dünya için büyük bir farkındalık sağlamaktadır.

Resim 3. “Atatürk, Bir Ulusun Kurtarıcısı” Adlı Animasyon Filminden Bir Görüntü (AnimaTürk Tv 2019b)

Kültürel Araştırmalar Vakfı'nın, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Sözleşmesi kapsamında çocuklara yönelik hazırladığı 6 adet kısa animasyon içeriği de bu bağlamda önem teşkil etmektedir (Resim 4). Sözlü anlatımlar (deyimler, atasözleri, bilmeceler, hikâyeler, ninniler, fıkralar); gösteri sanatları (karagöz ve hacivat, orta oyunu, meddah, kukla, dans); toplumsal uygulamalar (doğum, nişan, düğün, nevrüz, hıdrellez); doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar (halk mutfağı, halk hekimliği); ve sanatlar (geleneksel ahşap işçiliği, dokumacılık, bakırcılık, çinicilik vb.) gibi somut olmayan kültürel mirasları konu edinen hususi bir içeriğe sahiptir. Çocukları bu kültürel mirasla buluşturmak için kompozisyonun merkezinden konuşan tematik bir çocuk figürü yer almaktadır. Animasyonlar, anlaşılır görsel-işitsel yöntemlerle sunularak çocuklar için odak noktası hâline gelmekte ve bu kültürel unsurların öne çıkarılması için bir platform görevi görmektedir. Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından desteklenen bu animasyonlar, toplumu ortak bir duygu ve düşünce etrafında birleştiren kültürel miras bileşenlerini tanıtarak, kültürel mirasa sürdürülebilir bir şekilde koruma ve sahip çıkma bilinci konusunda bilgilendirmelerle çocuklarda merak uyandırarak büyük bir farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.

Resim 4. "UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras", 6 Adet Kısa Animasyon Film (KAV 2021)

Bu doğrultuda yerli yapım çizgi filmlerin de bu zengin kültürel değerlerden beslen- diği açıkça gözlemlenmektedir. Çizgi filmler özellikle de çocukların hayatlarının mer- kezinde önemli bir yere sahiptir. Kurgu ve gerçekliğiyle, çocuklarını içine çekmekte, davranışlarını da büyük ölçüde yön vermektedir. Çizgi filmler, biçimsel olarak kültür ve değer aktarımının yapılmasına yönelik tasarlanmamış olsa da çocuklar örtük bir şekilde içeriğin akışında yer alan değerlere dolaylı yollarla maruz kalmaktadırlar (Kay- mak ve Öğretim Özçelik 2020). Çizgi filmlerde yer alan karakterler aracılığıyla çocuk- lar, bencillik ve açgözlülük gibi olumsuz davranışların etkisinin yanı sıra nezaket ve dürüstlük gibi olumlu davranışların faydalarını da gözlemleyebilmektedir. Hâl böyle olunca çocukların olumsuz mesajlardan kaçınan, olumlu değer yapılarını içerisinde barındıran yapıtlarla buluşturulması gerekmektedir. Bu unsurları içeren çizgi filmler, çocuklara olumlu yönde rol model olarak onları gündelik hayatla özdeşleştirebileceği karakterlerle ve olaylarla karşı karşıya kalmalarını sağlamakta, böylece çocukların ah- laki bir pusula geliştirmelerine, bilinçli kararlar vermelerine yardımcı olmakta ve do- layısıyla, analiz etme ve problem çözme becerisini de çocuklara doğrudan ya da dolaylı yoldan kazandırmaktadır. Bu duruma ilişkin bir örnek, aşağıda verilmiştir (Resim 5).

Yemeğin kültürle güçlü bir bağlantısı vardır. Bununla birlikte, yemeğin hazırlanma, sunulma ve tüketilme biçimi de bir kültürün önemli bileşenlerini temsil etmektedir. Ayrıca, yemeğin aileyle, akrabayla ve arkadaşlarla paylaşıldığı ve tadının çıkarıldığı yer, günlük yaşamın, kültürün ve evin hayati bir parçası olmaktadır. Bu bağlamda TRT Çocuk'ta 2013-2014 yılları arasında yayınlanan "Maysa ve Bulut" adlı çizgi filmindeki yer sofrası sahnesi, toplumun temel yapı taşlarından biri olan aile kavramını destekleyen geleneksel bir sosyalleşme yöntemine dikkat çekmektedir. Bu sebeple; bu sahne, bir toplum için basit bir yemek tüketiminden çok daha fazlasını ifade etmekte ve aynı zamanda sosyo-kültürel kimliklenme açısından da oldukça önem arz etmektedir.

Resim 5. "Maysa ve Bulut" Adlı Çizgi Filminden Bir Görüntü (Maysa ve Bulut 2019)

Öte yandan, çizgi filmlerde yer alan karakterde kültürel değerlere dayalı isimler kullanılması da toplumların kültür-dil ilişkisi çizgisinde büyük önem teşkil etmektedir. Kültürel yabancılaşma bağlamında, Sayın Doç. Dr. Oğuzhan Bilgin'in öne sürdüğü gibi, "Verilen isimlerin değişiminin analizi toplumların değişimini anlamak için önemli işaretler de sunmaktadır. Türk toplumunda da tarih içerisinde isim verme pratikleri değişmiş, modernleşme bu değişimi hızlandırmıştır" (Bilgin 2020: 177). Bu husus, çizgi filmlerde ya da diğer ilgili medya türlerindeki karakterlerin izleyicide millî hafıza bilincini uyandırması, güçlü bir kültürel-dilsel kimliğinin yaşatılması ve daha derin bir ulusal bilincin beslenmesi açısından kilit bir rol üstlenmektedir. TRT'nin 2008 yılında çocuklar için kurduğu tematik ve ücretsiz TRT Çocuk kanalı, sözü edilen değerleri yansıtan zengin bir içerik sergileyen çizgi filmler yayınlamakta olduğu gözlemlenmektedir. Örneğin, Türk yapımı bir çizgi film olan Rafadan Tayfa, Türk toplumunun yapısına ve anlayışına uygun Akın, Kâmil, Hayri, Mert, Sevim ve Hale gibi karakter isimlendirmeleriyle kültürel ad verme geleneğine bağlı kalmaktadır (Resim 6).

Resim 6. “Rafadan Tayfa” Adlı Çizgi Filme Ait Bir Kapak Görseli (TRT Çocuk 2022)

TRT Çocuk ‘un sevilen dizisi Rafadan Tayfa, yalnızca bunlarla da sınırlı kalmamaktadır. Sevgi, sabır, özgüven, dürüstlük, yardımseverlik, adalet, güven çalışkanlık, vefa, dayanışma, paylaşma, doğa sevgisi ve vatanseverlik gibi bir dizi saygın değerleri de konu almakta olup ülkemizin önemli tarihi yapılarına konu geçişleri esnasında ev sahipliği yaparak kültürel ve tarihi dinamiklere, bu kadim topraklarda geçmişten bugüne süregelen daha birçok oluşuma ayna tutmakta ve bu oluşumların önemine bir olay örgüsü ile vurgu yapmaktadır (Resim 7).

Resim 7. “Rafadan Tayfa” Adlı Çizgi Filminden Bir Görüntü (Rafadan Tayfa 2000)

“Çizgi filmlerin bir kültür aktarım aracı olduğunu düşünürsek yazılı vermekte zorlandığımız kültürel değerlerimizi, yerli çizgi film çalışmalarına ağırlık vererek onlar aracılığıyla gelecek nesillerimize kolayca aktarabiliriz” (Yağlı 2013: 718).

Bu amaca ulaşmak için yerli çizgi film senaryolarında toplumun kültürel kaynaklarının daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılması ve özgün yapıtların üretilmesinin sağlanması esastır.

Akabinde, “Türk animasyon filmi adına senaryolarda şimdiye kadar kültürel kaynakların kullanılması umut vaat etse de özgün ve yaratıcı çizgi film çalışmaları gerçekleştirilebilmek için içinde bulunduğumuz toplumun kültürel mirasını animasyon senaryolarında daha da verimli kullanabilmek gerekliliği gözükmektedir” (Türkaya ve Tunç 2018: 54).

2. 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın 100.Yılına Özel Hazırlanan Animasyon Filminin Değerler Açısından İncelenmesi

Tarım ürünleri tedarik zinciri şirketi Tiryaki Agro, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın 100. yıl dönümü vesilesiyle, verimli topraklarımızda mahsul yetiştirmenin zenginliğine vurgu yaptığı ve dinamik yapıya sahip kolektif kimliğimizi tanımlayan değerlerin mücadelesini somutlaştırarak önemini vurguladığı özel bir animasyon film yayımlamıştır. 250 saati aşan bir çalışmanın sonucu hazırlanan bu eser, bu başlık adı altında değerler bağlamında ele alınmıştır.

Açılış sahnesi, usta oyuncu Çetin Tekindor'un izleyicinin içine işleyen “Dur ve soluklan” sesiyle başlamaktadır. Akabinde, “şöyle bir çevrene bak!” sözünün seyriyle çiftçi olduğu düşünülen karakterin toprağa yöneldiği görülmektedir (Resim 8). Bu sahnede, kadim toprakların korunmasında mücadele vermiş Anadolu halkının timsaline geçiş yapmakta, üzerinde yaşadığımız bu kadim toprak parçasının sıradan bir toprak parçası olmadığı, her karış toprağının şehit kanlarıyla bezendiğinin, gerekirse her bir bireyin bu topraklar için canını feda etmeye hiç kuşkusuz gönüllü olacağını vurgusu yapılmaktadır. Adeta, Türk yazar ve şair olan Mithat Cemal Kuntay'ın şiirindeki “Toprak, eğer uğruna ölen varsa vatandır” dizesinin perde arkasını seyirciye yaşatmaktadır (Karagözoğlu 2018).

Resim 8. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Toprak, gerek insanların beslenmesi, yaşamlarını sürdürebilmesi gerekse toplumlara huzur ve istikrar kaynağı sağlaması bakımından büyük bir öneme sahiptir. İlhan'ın (1989: 722) da belirttiği gibi: “Tarihi olaylarda ve geleceğe yönelik değerlendirmelerde, jeopolitiğin unsurları olan coğrafya ve kültür değerleri esas sebepleri ve temel değerleri oluştururlar. Bu önemleri sebebiyle tehdidin ilk ve son hedefi kültür ve topraktır.” Bu ifade, toprağın bir ulusun siyasi ve kültürel kimliğinde oynadığı kritik rolü ve onu tehditlere karşı koruma ihtiyacını açıkça vurgulamaktadır. Öte yandan, “Toprak ve vatan, birbiriyle özdeşleşen ve yüklenilen anlama göre değer kazanan varoluş mekânlarıdır. Toprağın vatana dönüşmesini sağlayan en önemli unsur, millî bilinç ve ruhtur” (Deveci ve Kılınç 2020: 142). Bu hususi ifadelerden yola çıkıldığında, bu sahne, toprağın derinliklerindeki mevcut olan aktif gücü işaret ederek vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü esas almakta, toprağın vatan olabilmesinde millî şuur ve ruhun önemini ortaya koymaktadır (Resim 9). Bir toprağın sevdalısı olmanın önemi, o toprak uğruna her alanda emek verip ter dökmenin delaleti ve bunun bir millî görev olduğu idraki içinde bulunmanın gerekliliği karakterin toprağı aralaması ile yansıtılmaktadır. Kamera hareketi, ulus ile toprak arasındaki derin bağı öne çıkarmaya, karakterlerin diğer görsel unsurlarla koordinasyon sağlamasına ve ses tasarımı ile etkileşime girmesine yardımcı olmaktadır.

Resim 9. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

“Kahraman denilince sadece erkekler akla gelmemelidir. Türk tarihi birçok başarıya imza atmış kadın kahramanlarla doludur” (Karakuş ve Çoksever 2019: 48). Anadolu'nun kurtuluşunda cephelerde yiğitçe yer alan korkusuz kadınlar, gece gündüz ekmek pişirip askerlere yemek götüreren gelin kızlar, ordunun erzak ihtiyacını karşılamakla kalmayıp, canını dişine takarak vatanları için de savaşmışlardır. Bu husus, eskiden insanların yük taşımak için kullandıkları, genel olarak öküzler tarafından çekilmesiyle kullanılan bir kağrı arabası ve kucağında bebekle vatani için her zaman dik duran cesur bir kadın sureti ile gösterilmektedir (Resim 10). Bu suret, memleketin bekası ve ihyası için mücadele eden

Resim 10. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Akabinde, Türk ordusunun cephelerde eşi benzeri görülmemiş kahramanlıklarındaki cesaretini ve özverisini vurgulayan Resim 11'deki sahneye geçilerek Milli Mücadele'nin metaneti vurgulanmaktadır. Sahneye şiirin güçlü sesi “Bitmeyen azim, mücadele, tutku yetişir, vatan aşkı yetişir” eşlik etmekte ve fedakârlık temasını daha da pekiştirmektedir. Sahnede canlandırılan karakterler orantılıdır ve Milli Mücadele ruhunu yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Sahne, duygusal geçiş sürecini adeta izleyiciye tamamlamaktadır. Bir sonraki sahne yerini almadan önce, görüntüler bir müddet sahnede kalmakta ve kamera yavaşça içeri doğru yaklaşmaktadır. Bu süre boyunca, heyecan verici şiir, kemiklerimize işlemeye devam etmekte ve derin bir vatanseverlik duygusu uyandırmaktadır.

Resim 11. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Deveci ve Kılınç (2020: 153); bayrak, toprak ve vatan üzerinde yaşayan ve onu savunanlar için en kutsal değere sahip olduğunu ve bu kutsallığı bünyesinde barındıran eserler yaratma eyleminin gelecek için bir hafıza niteliği taşıdığını ileri sürmektedir. Resim 12’de, şanlı Türk bayrağı, Türkiye’yi ve Türk insanını temsil eden bir asker tarafından gurur ve onurla sınıksız tutulmaktadır. Kamera hızla yaklaşır bayrak gururla dalgalanırken vatani ve milleti için savaşan daha çok Türk askeri belirilmekte ve Millî Mücadele’nin perde arkasındaki koşulsuz fedakârlık vurgulanmaktadır. Topyekûn ateş altında kalmalarına rağmen yiğit Türk askerleri, Millî Mücadele ruhuyla sarsılmaz kararlılığını ve istikrarını korumaktadır. Ateş etkileri ve patlama sesleri, izleyicilerin sürükleyici bir savaş atmosferine ilişkin deneyimlerini daha da derinleştirerek askerlerin muazzam mücadelesini ve cesaretini gözler önüne sermektedir. Sahnede gri tonlar hâkim olurken, şehitlerin dökülen kanlarını simgeleyen şanlı Türk bayrağının kırmızı rengi, sahnede bir kontrastlık (karşıtlık) oluşturmakta, adeta bir Ulusun kurttarıcısı olduğu duygusunu öne çıkarmakta ve kutsallaştırmaktadır. Bu bağlamda sahnedeki renkler, seyircinin senaryonun tüm görsel unsurlarını saptamasına yardımcı olan, bir dizi vatani duyguyu çağrıştıran bir ifade paleti görevi görmektedir.

Resim 12. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Bu sahne, Atatürk’ün önderliğinde muzaffer bir zaferle sonuçlanan ve derin bir tarihi mirasa dayanan güçlü bir anlatı sergilemektedir (Resim 13). “Kadınından erkeğine, gencinden yaşlısına yekvücut olmayı başarmış herkesin zaferidir” mesajını izleyicinin zihnine kazımakta ve gerekli olan kolektif emeğin güçlü bir hatırlatıcısı olarak yer almaktadır. Kameranın bir uçtan diğer uca olan hareketi, umut ve iyimserlik uyandıran güneşin değişen (kızıl) tonları, anlatıdaki görsel deneyimi zenginleştirmekte ve bu büyük zaferin kalıcı önemini altını çizmekte, millî mücadelenin maksat ve gayesini derinleştirmeye hizmet etmektedir.

Resim 13. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Seyirciyi, 30 Ağustos zaferiyle Anadolu'nun ve Türk Milletinin kurtuluşuna öncülük eden Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Afyon Kocatepe'de Etem Hamdi Tem tarafından çekilen fotoğrafından referans alınarak çizilen bir sahne karşılamaktadır (Resim 14). Şenler (2005: 108), canlandırma sinemasının esas güçlüğüne, cansız bir nesneye veya görüntüye dinamizm ve canlılık aşılama çabası olduğunun altını çizmektedir. Ayrıca Atatürk'ün yer aldığı bu sahne, ulusal gururun ve Türk halkının zorluklara karşı kazandığı zaferin bir temsili olarak hizmet etmekte; akabinde, "Gün gelir, tam zamanında bir lider çıkar milletin imdadına yetişir" sesiyle büyük zafere ayna tutmaktadır. Bu yüzdendir ki, bu sesin hemen ardından, bir önceki sahneden (Resim 13) bu sahneye (Resim 14) geçiş yapılmaktadır.

Resim 14. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Sahneler arasındaki tematik tutarlılık, "Nene Hatunlar, Salih Subaylar yetişir, iyi ki de yetişir" sözü ile sağlanmaktadır (Resim 15). Sahnedeki görsel öğelerin birbirlerine oranla ölçekli olarak boyutlandırıldığı, renk ve doku armonisinin etkin bir şekilde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Sahnede, bebeğini beşikte bırakarak cepheye koşan ve halk direnişinin simgesi hâline gelen kahraman Türk kadını Nene Hatun gösterilmektedir. Büyük Taarruz ve Milli Mücadele boyunca Atatürk'ün yanından hiç ayrılmayan ve Atatürk'e başyaverlik hizmetini sürdüren Salih Subay da onun arkasında durmaktadır. Bu öncü şahsiyetlerin timsali, seyircilerin Milli Mücadele ruhunun kapılarını aralamalarına vesile olmaktadır. Şiirin "Çünkü vatana feda yürek!" sözü ile şanlı Türk Bayrağı göklerde dalgalanmakta ve gönül dağının zirvesinde yer almaktadır.

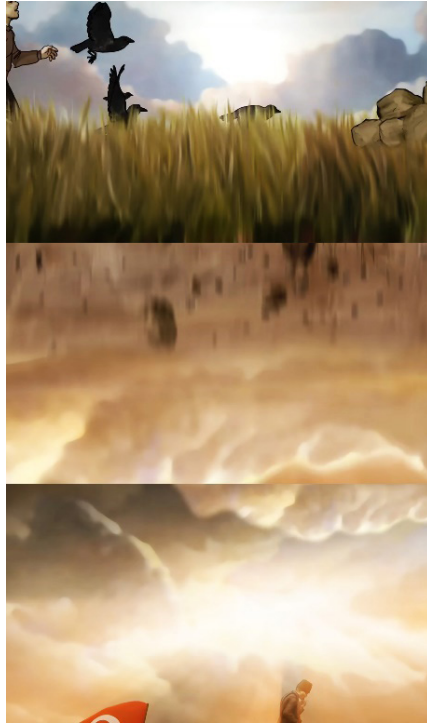
Resim 15. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Dahası, Türk Bayrağı'nın şeffaflaşmasının ardından Mustafa Kemal Atatürk ve destansı bir mücadelenin diğer kahramanları, vatanlarını en karanlık saatlerinde savunmanın zorluğuna göğüs gererek ortaya çıkmaktadır (Resim 16). Mustafa Kemal Atatürk'ün yöneldiği tarafta kara bulutların dağıldığını gösteren parıltılı bir ışık oluşmaktadır. Bu sahne, izleyicilere “karanlık günlerin artık geride kaldığını” dokunaklı bir şekilde hatırlatırken, aynı zamanda “aydınlık yarınlar” fikrine de vurgu yapmaktadır. Sahne, 30 Ağustos Zaferi'nin azmin, istikrarın bir sonucu ve inancın doruk noktası olduğu fikrini daha da pekiştirmektedir. Animatörün, senaryo kapsamının gerektirdiği karakterlerin ve mekanların görsel unsurlarını saptadığı anlaşılmaktadır. Karar verilen karakter tipleri ve mekanlar, film oluşumunun sonuna kadar tutarlılık göstermektedir (Arıkan 2001).

Resim 16. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Millî Mücadele temelinde ve İstiklal Marşı'nın altıncı kıtasına yansıyan şuurun rehberliğinde, toprağın altından yeryüzüne geçiş sağlanmaktadır (Resim 17). Akif'in mukaddes vatan için derin duygularla bezediği engin dizeleri Aytaş'ın (2021: 124-125) da vurguladığı gibi, "Onlara bastığı yerden haberdar olunması, buraların sıradan olmadığı, her karışımın şehit kanı ile sulandığı toprak altında yatan şehitlerden haberdar olunması, bu yüzden de hassas davranılması gerektiği ikaz edilir. Eğer bu hassasiyet gösterilmezse onlar incinecektir." Bu sahne, bu söylemi besleyen derûnî duygu ve en dokunaklı deneyimlerin görsel bir tasvirini sağlamakta, Millî Mücadele'den beslenmekte ve İstiklal Marşı'nın altıncı kıtasında vücut bulan bilinçle şekillenmektedir.

Resim 17. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Elindeki değnek ile Anadolu bozkırlarında neşe içinde koşan bu çocuk, Anadolu halkının bir bütün olarak topyekûn verdiği onurlu mücadelenin güçlü bir temsili olmaktadır (Resim 18). Türk kültüründe kökleşmiş Vatan ve Bayrak sevgisinin temel değerlerini bünyesinde barındıran bu çocuk, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın sadece geçmişin bir zaferi değil, gelecek nesillere de büyük bir armağan olduğunu hatırlatmaktadır. Bu sahne, uluslarının ideallerini korumaya devam edecek sorumlu ve vatansever vatandaşlar olarak büyüyeabilmeleri için çocuklara bu değerleri genç yaşta aşılamanın önemini de vurgulamaktadır. Çocuğun dizginlenemeyen neşesi ve sınırsız enerjisi, Türkiye'nin geleceği için umudu temsil etmekte ve Mustafa Kemal Atatürk'ün şu kıymetli sözünün dokunaklı bir hatırlatıcısı olarak hizmet etmektedir: "Milletin bağrında temiz bir nesil yetişiyor. Bu eseri (Türkiye Cumhuriyeti Devleti) ona bırakacağım ve gözüm arkamda kalmayacak."

Resim 18. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

İstiklal ve İstikbal duygusuyla süzülen kuşların, izleyiciye Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “İstikbal göklerde” sözünü çağrıştıracak görkemli bir şekilde göklerin ihtişamına yöneldiği görülmektedir (Resim 19). Kuşlar, zirvelere yükselmeye kararlı bir ulusun sınırsız potansiyelinin bir temsiline hizmet etmektedir. Buna takiben, Türk tarihindeki bu büyük zaferin önemini ve büyüklüğünü vurgulayan “30 Ağustos Zafer Bayramımızın 100. Yılı Kutlu Olsun.” dilsel mesajı ortaya çıkmakta ve tarihi zaferin anlam ve öneminin bir kez daha pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Resim 19. 30 Ağustos Zafer Bayramı Animasyonundan Bir Görüntü (Tiryaki Agro Gıda 2022)

Sonuç ve Değerlendirmeler

Animasyon, gün geçtikçe eğitim dünyasında daha da önemli hâle gelmektedir. Animasyon, doğası gereği popüler eğitim modelleri ile belirli periyotları paylaştığı için kısmen özel bir eğitim biçimi almakta ve eğitsel bir alana müdahale olarak kullanılmaktadır. Eğitsel amaçlı tasarlanan birtakım animasyonlar, öğrencilerin bilgiyi daha hızlı özümsemelerini sağlayacağı, bir konuyu şevkle öğrenmeye teşvik edebileceği ve sınıf atmosferini daha canlı ve zevkli hâle getirebileceği düşünülmektedir. Animasyon içeriğinde yer alacak olan görsel, metinsel ve işitsel materyaller öğrencilere yönelik uyumlu bir şekilde belirlendiğinde ve kompozisyona belirli periyotlarla dağıtıldığında, yüksek kaliteli bir bilgi alışverişi için gerekli tüm koşulları sağlayabilmesi muhtemeldir. Animasyon ile eğitim sürecine modern unsurların dahil edilmesi; öğrencinin konudan sapmamasını, konuya adım adım hâkim olmasını, derslerin düzenli ve kaliteli bir biçimde yürütülmesini, konunun öğrenci için daha anlaşılır, erişilebilir hâle gelmesini sağlayabilmekte, öğrenme sürecini büyük ölçüde basitleştirebilmekte ve başarı oranını artırmayı hedefleyebilmektedir. Bununla birlikte, animasyon gibi modern unsurları eğitime dahil etmenin faydalarının, sadece iyi notlar almanın ötesine geçtiğini ve öğrencinin kişisel ve sosyal gelişimi üzerinde olumlu bir etkisi olabileceğini de not etmek önemlidir. Bir dersten başarılı olmak ya da dönem sonunda yüksek bir not almak bir öğrenci için nihai bir hedef olabilir ancak bunun yanı sıra bireysel ve toplumsal yaşamlarımıza yön veren temel ölçütlerimizi esas alan değerlere de sağduyuyla yaklaşmak gerekir. Eğitimin sadece bilgi edinmekle ilgili olmadığını, aynı zamanda eleştirel düşünme becerilerini ve topluma karşı sorumluluk duygusunu geliştirmekle ilgili olduğunu da akılda tutmak gerekir. Animasyon, yalnızca eğitsel alanda değil, soyut olanı somutlaştırarak (nesnelleştirerek) toplumsal değerlerin, ilişkilerin ve pratiklerin dinamiklerinde de gezinebilmektedir.

Bu husustaki araştırma miktarı göz önüne alındığında; Türk kültürünün dokusunu hissettirecek ve aynı zamanda eğlence ile sunulan ideolojik nitelikleri içinde barındıracak kreatif bir anlatı teması, nesilden nesile aktarılan sosyal mirasın hem içinde bulunduğumuz toplumla temasa geçmesini hem de diğer toplumlara tesir etmesini beraberinde getireceği öngörülmektedir. Özellikle de günümüz dünyasında mevcut yabancı medya içeriğinin artan yelpazesi ve internet; toplumları çok dilli, çok kültürlü ve çok kutuplu bir ortama zemin hazırlayarak özgün bir toplumun değerlerinin farkındalığını güçsüzdüştürdüğü gözlemlenmektedir (Güngör ve Evren 2002). Küreselleşme ve yabancı medyanın artan etkisi ile kendine özgü bir toplumun kültürel ve toplumsal değerlerini korumak ve genç neslin bu değerlerle anlamlı bir şekilde tanışmasını sağlamak elzem hâle gelmektedir. Baskın kültürel grupların öğelerine maruz kalmak yerine duyarlı bir yaklaşımla kare kare tasarlanan, tarihsel süreçte toplumsal bir gerçekliğe dayanan; asil toplumumuzun varlığını, birliğini, geleneklerini, duygularını, inançlarını ve birçok değeri daha muhtevasında barındıran animasyon yapıtlarına yönelmek, izleyici için hem eğitici hem de öğretici olacağı düşünülmektedir.

Diğer yandan, ebeveynler, çocukları üzerinde olumlu bir etki bırakabilecek seçkin çizgi filmleri sunmaya daha fazla özen göstermeleri gerekmektedir. Çocuklar, çizgi film izleyerek önemli bir zaman harcadıkları için, ebeveynlerin çocuklarının maruz kaldığı içeriği dikkatli bir şekilde seçmesi, sadece eğlenmeleri değil, aynı zamanda değerli dersler almaları ve bundan bilgi edinmeleri için önemlidir. Her şeyden önce,

çocukların yalnızca boş vakitlerini eğlenceli bir şekilde geçirmelerine katkı sağlayan bir araç olarak görülmemeli; bilgi aktaran bir dizi unsurun görsel ve işitsel teşhirini kapsayarak eğitsel açıdan da büyük ölçüde fayda sağlayacağı gerçeğini göz ardı etmemeleri gerekir. Çocuklarını, hayal dünyalarını zenginleştiren, içinde bulunduğu toplumun temel kültürel değerlerine ve özüne özgün enerji sağlayan bu değerleri verimli bir öğrenme kaynağı hâline getiren ve sağlıklı bir eğlence ortamına zemin hazırlayan çizgi film yapıtlarına yönlendirmeleri olumlu sonuçlar doğuracaktır. Ayrıca, bu ortam, farklı etnik kökenlerin, dillerin ve geleneklerin temsiline izin verdiği için çizgi film içeriğinin çocukları kültürel çeşitliliğe ve kapsayıcılığa teşvik etmek için bir platform olarak da hizmet edebileceğini belirtmek önemlidir. Bu bağlamda Sayın Doç. Dr. Sinan Ateş'in (2016) ısrarla vurguladığı: "Çocuklarımızı MAN'ları değil, HAN'ları örnek alsın." sözü ve bu sözün altında yatan mânâ üzerine "Hedef Turan" adlı kitabında kaleme aldığı yazısı da büyük önem teşkil etmekte ve dolayısıyla bu yazısı aracılığıyla birtakım hayal ürünleri ile yabancı kültürlerin yansıması olan çizgi film yapıtların (Superman, Spiderman, Şirinler vb.) çocukları olumsuz yönde etkilediği ve Türk kültürünü baltaladığı gerçeğine ışık tutmaktadır.

Bu araştırma kapsamında incelenen, kadim topraklarımızın millî kültürel mirasının önemini ve gücünü hatırlatan animasyonda, karakterlerin ve sahnelerin oluşturulma sürecinde görev üstlenen illüstratör ve animasyon sanatçısı Bahadır Yazıcı, senaryo akışı içerisinde yer alan karakterlerin ve sahnelerin çizilmesi üzerinde yeteri kadar durulamadığını, bunun nedeninin zamanın kısıtlı olması ve çalışma takvimlerinin yoğunluğu olduğunu belirtmiştir. Kendisi, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nda yayımlanması için önlerinde sadece 20 gün olduğunu ve bu süreci Uğur Erbaş ve Kayahan Kaya ile birlikte verimli bir şekilde kullanarak millî ve vicdanî değerler bütünlüğüyle kıymetli zaferi ve mirası izleyicilerle buluşturmak için çaba gösterdiklerini ifade etmiştir (Kişisel İletişim Kasım 2022). Bu kısa sürede hazırlanan anlatının seyircinin içine işleyebilmesi (YouTube analizleri, istatistikleri ve kullanıcı yorumlarına bakılarak), animasyonun gücünü, animatörlerin şuurunu ve millî değerlerimizin ruhunu açıkça ortaya koymaktadır. Bahadır Yazıcı'nın ifadeleri ise, zamanlama konusunun iyi planlandığı, karakterlerin ve sahnelerin üzerinde özenle durulduğu kadim toprakların sesine kulak veren bir animasyon anlatısının, duygunun ve düşüncenin karşılıklı etki içinde olacağı bir değerler atmosferini seyircilere daha güçlü bir şekilde hissettirilebileceğine, toplumun değer parametrelerinin bütünlüğü ve derinliği ile seyirciyi daha da o anın içine çekebileceğine işaret etmektedir. Genel olarak, animasyonun bu gücü, seyirciyi hem duygusal hem de entelektüel düzeyde meşgul etme, yeni bakış açıları ve kültürel çeşitlilik için takdir uyandırabilecek kalıcı bir izlenim yaratma becerisinde yatmaktadır. Bu ifadelerle örnek teşkil etmesi açısından, araştırmada yer verilen örneklerden de anlaşılacağı üzere, animasyon, topluma mâl olmuş (sosyal, siyasi, kültürel, sanatsal vb.) birden fazla değerler bütünü bünyesinde taşıyarak öne çıkardığı fark edilmektedir. Bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, tarih sahnesindeki özgün konumuna ayna tutan animasyon yapıtları; bizi biz yapan değerlerin ışığında, köklerimizden kopmadan sürdürülebilir bir geleceğe aydınlık katmanın anlam ve önemini yansıtmaktadır. Kuşaklar boyunca yaşatılıp günümüze kadar ulaşan duygular, düşünceler, fikirler ve değerler yapısına görsel anlayışlar ve dinamikler kazandırarak topluma her alanda nüfuz etmenin bir yolunu bulan animasyon, gelecek nesillere örnek ve yol göstericisi olması bakımından güçlü ve yaratıcı yöntemlerden biri olmaktadır.

Sonuç olarak animasyon, daimî bir gelecek için kültürel değerlerin korunmasının önemini vurgularken, bir toplumun kendine özgü kimliğini ve tarihsel konumunu etkin bir şekilde yansıtırken, insanları bir araya getiren, geçmiş ile bugün arasındaki uçurumu kapatan bir köprü görevi görme potansiyeline de sahip olduğu açıktır.

Kaynakça

ALDAĞ, Habibe ve SEZGİN, M. Emre, (2003), “*Çok Ortamlı Öğrenmede İkili Kodlama Kuramı ve Bilişsel Model*”. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(11): 121-135.

AnimaTurk Tv, (2019a), *Okul Kuralları Eğitici Çizgi film Animasyon* <https://www.youtube.com/watch?v=HAaJzdxSnk8> Erişim Tarihi: 23.01.2023.

AnimaTurk Tv, (2019b), *ATATÜRK - Animasyon Çizgi film* - Türkçe 20 DK Tam Versiyon <https://www.youtube.com/watch?v=-ZZsLdoPRY> Erişim Tarihi: 23.12.2022.

ARIKAN, Abdulgani, (2001), “*Yedi Oniki Yaş Arası Çocuklara Çizgi Film Yöntemi ile Müze Eğitiminin Verilmesi*”, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ATEŞ, Sinan. (2016), *Hedef Turan: Türk Milliyetçiliği Üzerine Zor Zaman Yazıları*, 10. bs., Ankara: Kripto Yayınları.

ATSIZ, Hüseyin Nihal, (1971), “*Malazgirt’in 900. Yıl dönümü ve milli kültür*”, Ötüken, 8: 3-5.

AYTAŞ, Gıyasettin, (2021), “*Türk Milletinin Ruhundan Kopan Ses İstiklal Marşı. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*”, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 35: 115-126.

BİLGİN, Oğuzhan, (2020), “*Kültürel Yabancılaşma Bağlamında Türkiye’de İsim Verme Pratiklerinin Değişimi ve Popüler Kültür Figürleri*”. Milli Folklor, 16(125): 177-187.

DAŞDEMİR, İkrametdin ve DOYMUŞ, Kemal, (2016), “*Fen ve Teknoloji Dersinde Animasyon Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Öğrenilen Bilgilerin Kalıcılığına ve Bilimsel Süreç Becerilerine Etkisi*”. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 2(3): 33-42.

DEVECİ, Mutlu ve KILINÇ, Ahmet, (2020), “*Musa Yakub Şiirlerinde Toprağın Kimliksel Dönüşümü Vatan*”. Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature, 6(2): 141-154.

GÜLDEN, Bahadır, (2015), “*Değerler eğitiminde çizgi filmlerin işlevi*”. Eğitimde Gelecek Arayışları Düünden Bugüne Türkiye’de Beceri, Ahlâk ve Değerler Eğitimi Uluslararası Sempozyumu, Ankara: Atam Yayınları, 735-767.

GÜNGÖR, Müberra ve EVREN, Gökhan, (2002), *İnternet Sektörü ve Türkiye incelemeleri*. Tarifeler D. B K. Ankara: Telekomünikasyon Kurumu.

İLHAN, Suat, (1989), “*Toprak ve Kültür*”. Erdem, 5(15): 715-724.

KARAGÖZOĞLU, Nazike, (2018), “*Sosyal bilgiler dersinde vatanseverlik değerinin kazandırılmasında kadın kahramanların yaşam öykülerinin kullanılması*”. International Journal Of Field Education, 4(2): 97-110.

KARAKUŞ, Neslihan ve ÇOKSEVER, Pınar, (2019), “*Değerler Eğitiminde Rol Model Olarak Kadın Kahramanlar*”. Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi, 10(20): 46-62.

KAV, (2021), *UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras*, https://www.youtube.com/playlist?list=PL_nZWwXjJRhvDorr8zGcEiB9RZApBafDn Erişim Tarihi: 01.12.2022

KAYMAK, Neslihan ve ÖĞRETİR ÖZÇELİK, Ayşe Dilek, (2020), “*Evrensel Değerler Üzerine Bir İnceleme: Vikingler Çizgi Film Örneği*”. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, (41): 26-43.

LİU, Yuehua ve LİU, Jin, (2017), “*Research on the cartoon culture and national image construction*”. *Proceedings of The 2017 3rd International Conference On Economics, Social Science, Arts, Education And Management Engineering (Essaeme 2017)*. <https://doi.org/10.2991/essaeme-17.2017.135>

MAYER, Richard E. (2001), *Multimedia Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

MAYER, Richard E. ve ANDERSON, Richard B. (1991), “*Animations need narrations: An experimental test of a dual-coding hypothesis*”. *Journal of Educational Psychology*, 83(4): 484-490.

MAYSA ve BULUT, (2019), *Maysa ve Bulut - 29. Bölüm*. <https://www.youtube.com/watch?v=nuseh0QL7Tg> Erişim Tarihi: 25.12.2022

OKUYUCU, Ayşe Dilara, (2012), “*Son Dönem Walt Disney Animasyon Filmlerinde “Öteki”nin Temsili*”. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

RAFADAN TAYFA, (2000), *Rafadan Tayfa 72. Bölüm İstanbul Koşusu*. https://www.youtube.com/watch?v=RQ_qPBt-rH4 Erişim Tarihi: 21.01.2022

SAKMAN, Samed, (2020), “*Animasyon Teknikleriyle Çoklu Ortam Öğrenme Materyallerinin Zenginleştirilmesi*”. *Fine Arts*, 15(2): 116-126.

ŞENLER, Filiz, (2005), “*Animasyon Tarihi, Teknikleri ve Türkiye’deki Yansımaları*”. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (3): 99-114.

TİRYAKİ AGRO GIDA. (2022, 29 Ağustos). *30 Ağustos Zafer Bayramımızın 100. yılı kutlu olsun [Video]*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=0Kvi5-zHQR4> Erişim Tarihi: 05.11.2022

TRT ÇOCUK, (2022), “*Rafadan Tayfa*” Adlı Çizgi Filme Ait Bir Kapak Görseli. <https://www.trtcocuk.net.tr/rafadan-tayfa> Erişim Tarihi: 11.12.2022

TURKAYA, Abdulkerim ve TUNÇ, Özlem, Ayvaz, (2018), “*Kültürel Mirasın Gelecek Nesillere Aktarımında Canlandırma Sanatının (Animasyon) Kullanımı*”. Uluslararası Sosyal & Hukuk Çalışmaları Kongresi, 53-65.

YAĞLI, Ali, (2013), “*Çocuğun Eğitiminde ve Sosyal Gelişiminde Çizgi Filmlerin Rolü: Caillou ve Pepee Örneği*”. *Elektronik Turkish Studies*, 8(10): 707-719.

YAN, Pei, (2021), “*The Expression of Cross-Cultural Values in American Animated Films From the Perspective of Communication*”. 2nd International Conference On Language, Communication And Culture Studies (Iclccs 2021) Doi:10.2991/Assehr.K.211025.031

YAPICI, Asım, KUTLU, M. Oğuz ve BİLİCAN, F. Işıl, (2012), “*Öğretmen Adaylarının Değer Yönelimleri*”. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 11(42): 129-151.

Extended Abstract

In the modern world, technology is rapidly advancing, leading to a significant increase in its usage. This trend has made the concept of an existence independent of technology increasingly challenging and even mind-boggling. Consequently, as time passes, maintaining a life devoid of technology, or even envisioning it, becomes more difficult. Ultimately, society and technology are interconnected, exerting a mutual influence. This relationship impacts human lives and proportionally transforms processes of learning and teaching, as well as various modes of thinking and communication. Undoubtedly, one of the most crucial tools humans have employed for centuries to access knowledge is books (Sakman 2020). With the rise of multimedia learning tools and the widespread availability of the internet, people can now access copious amounts of information from various sources at any time and place. This transformation not only altered how we access information but also revolutionized the ways in which we learn and teach. The multimedia learning tools, techniques, and formats encompassed by information and communication technologies have surpassed traditional printed books, integrating themselves into the education sector. This adaptation is a response to the evolving needs and preferences of students growing up in a world brimming with technological and visual media advancements. As students' learning preferences and methods become more diverse and sophisticated, educators explore alternative methods to engage them and enhance their learning experiences, intersecting with the realm of multimedia learning tools. Often, students find the traditional reading method less engaging. Thus, in educational processes, learning materials created with multimedia elements such as hypertext, videos, audio, cartoons, animations, 3D objects, and augmented reality have gained popularity, replacing conventional books composed solely of text and images (Sakman 2020). Among these materials, animation, an art form in which static elements are brought to life, has maintained its popularity up to the present day. Animation possesses its own distinct production process and priorities. One of the most significant advantages of animation is its ability to resonate with a broad spectrum of viewers. With its diverse array of styles and techniques, animation has the remarkable capability to captivate not only children but also a diverse audience that spans different age groups. It effectively conveys various concepts, truths, and values, making it a medium that appeals to both the young and the elderly. Animation can convey fundamental concepts far more vividly than traditional textbooks or workbooks, simplifying both Abstract and concrete topics that might be challenging for the mind to grasp. It provides students with flexible, creative, collaborative, and efficient approaches to delve deeply into specific subjects at their own pace and review them. In essence, animation can present complex information or processes, as well as the values that shape our identity, in a simple and enjoyable manner. This elevates animation to a crucial tool for values education in contemporary society. Therefore, animation, as the art of storytelling through visual expression, stands out as an effective tool for cultural transmission in the modern era by capturing the imagination of its audience. Furthermore, the transformation of visual compositions (drawings) that mirror the sustainability of the elements that define a nation and contribute to its identity, into animated formats, provides us with the opportunity to fully experience, reflect upon, and interrelate historical past with present reality. This strengthens societal synergy and cohesion. Animated narratives that address a nation's historical, spiritual, and rich

cultural values, traditions, and customs evidently contribute significantly to raising awareness in society and fostering a valuable sense of unity towards a common purpose. Animated content developed through this approach, by injecting color, sound, and movement into once static and lifeless black and white photographs, enables deep journeys into the pages of history, thorough explorations of historical archives, and vivid animations of ideas, concepts, thoughts, and scenes. Given the quantity of research in this field, it is foreseeable that a creatively designed narrative theme, which captures the essence of Turkish culture while delivering ideological qualities through entertainment, will establish a connection between the ongoing societal milieu and other cultures. Animated works that provide a mirror to a nation's unique position in history, spotlighting its distinctive characteristics on the world stage, reflect the importance of illuminating a sustainable future without severing ties to our roots. Animation, as a method that imbues the feelings, thoughts, ideas, and values passed down through generations with visual understanding and dynamics, emerges as a powerful and creative means of guiding and setting examples for future generations. In conclusion, animation underscores the significance of preserving cultural values for a lasting future, effectively reflecting a society's distinctive identity and historical position. It also holds the potential to act as a bridge, uniting people and closing the gap between the past and present.

Etik Kurul İzni

Bu çalışma için etik kurul izni gerekmemektedir. Yaşayan hiçbir canlı (insan ve hayvan) üzerinde araştırma yapılmamıştır. Makale edebiyat sahasına aittir.

Çatışma Beyanı

Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile arasında mali çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Destek ve Teşekkür

Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Ethics Committee Permission

Ethics committee permission is not required for this study. No research has been conducted on any living creature (human and animal). The article belongs to the field of literature.

Deconfliction Statement

The author of the article declares that there is no conflict of financial interest between him and any institution, organization, person related to this study.

Support and Thanks

Support was not received from any institution or organization in the study.